

Z kalendára výročí

(v druhom polroku 2017)

(6 medailónov významných kresťanských osobností)

(zostavil *Dušan Jedinák*)

Topoľčany
2017

Predhovor

Zase máme možnosť výraznejšie upozorniť na kresťanské hodnoty a kultúru pre nás i v našom okolí. Ponúkam polročný kalendár, ktorý pripomína šesť osobností kresťanského tvorivého života, majúcich v príslušnom mesiaci druhého polroka 2017 okrúhle (deliteľné piatimi) výročie narodenia alebo úmrtia:

MENDEL
BOCHEŇSKI
BOJAXHIUOVÁ
PLANCK
BLOY
SALESKÝ

Úvod

Dôstojný pán Tomáš Halík (*1948), nositeľ (2014) Templetonovej ceny, český profesor Filozofickej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe, sa vyjadroval aj k otázkam medzináboženského dialógu a úlohy náboženstva v modernej spoločnosti. *Víra ve smyslu křesťanské teologie nestojí na lidském úsudku o Bohu, jeho existenci a povaze, nýbrž spočívá v odpovědi na jeho sebedělení (Zjevení). Přesto není možné zapomenout na to, že lidský akt víry, jakkoliv je „darem milosti“, zůstává zároveň lidským aktem – to jest vydaným nejruznějším aspektům lidské omezenosti, ovlivnitelnosti kulturním*

prostředím atd. Ešte odcitujeme a zapamätajme si: Svoboda jako Boží dar a úkol - to je křesťanství... Víra je vstřícná otevřenost vůči Boží skrytosti, odvážné „ano“ (nebo alespoň toužící „snad“) naší naděje v hlubokém tichu Božího mlčení, vytrvalý plamínek, který znovu a znovu vyšlehuje z popela rezignace... K víře patří naděje, že Bůh je často i tam, kde se nám zdá, že není a nemůže být... Zralá víra nám nenabízí „jistoty“, nýbrž učí žít s tajemstvím.

Rád ešte pripomeniem niekoľko myšlienok z jeho úvah o minulosti a zodpovednosti našej kultúry: *Minulost není zapečetěný hrob, v němž leží dávné události jako „bruta facta“, jako mrtvé skutečnosti, na nichž už nelze nic měnit. Minulost kráčí s námi a žije v nás. Bydlí v naší paměti, která tvoří jednu důležitou dimenzi naší existence, naší identity. To platí nejen o jednotlivých osobách, ale i o rodinách a kulturních společenstvích, jako jsou národy a církve. Kultury jsou společenství paměti... Cítíme-li skutečnou odpovědnost za budoucnost našich národů, pak se budeme snažit hlouběji porozumět kultuře svého národa v evropském kontextu, pak se budeme snažit obohatit, rozšířit a prohloubit vědomí naší národní identity o evropskou dimenzi. Potřebujeme Evropany...*

Johann Gregor MENDEL – nedocenený priekopník genetiky

Hrachové políčka

V záhrade kláštora krížil predovšetkým hrach a skúmal jeho špecifické dedičné znaky. Bol starostlivý a trpezlivý experimentátor. Postupne viedol záznamy o asi 21 000 rastlinách. Pochopil pravidlá, ktoré objasňujú zákony dedičnosti. Zistil pravidlo uniformity (jednotlivé vlastnosti sa dedia z generácie na generáciu), zákon o voľnej kombinovateľnosti vlôh (všetky vlastnosti sa nededia, ale len niektoré a to náhodne), zákon dominancie (niektoré vlastnosti sú dominantné – prevládajúce, iné sú recesívne – ustupujúce). Výsledky pokusov, ktoré robil od roku 1856 uverejnil ústne 8.2.1865 na schôdzi brnenského Prírodovedeckého spolku a potom tlačou článkom *Pokusy s rastlinnými hybridmi* v časopise *Verhandlungen des naturforschenden Vereines* (1866). Napriek tomu, že jeho objavné dielo ležalo bez väčšieho povšimnutia viac než 30 rokov, tí, čo potom z hľadiska poznania zákonitostí dedičnosti spoznali jeho význam, uznali Mendela za otca genetiky.

Morava alebo Sliezske

Pochádzal z dedinky Hynčice (vtedy sliezske Heinzendorf), kde sa narodil **20. júla 1822** v nemecky hovoriacej roľníckej rodine. Po piaristickej základnej škole v Lipniku absolvoval gymnázium v Opave a začal študovať filozofiu na univerzite v Olomouci. Na podnet a odporúčenie jedného z profesorov odišiel do augustiánskeho kláštorného seminára v Brne (1843). Tam prijal rehoľné meno Gregor a začal študovať teológiu, zdokonalil sa v jazykoch (latinčina, gréčtina). Navštevoval aj prednášky z poľnohospodárstva a ovocinárstva. Za kňaza ho vysvätili v roku 1847. Neskôr bol vyslaný učiť (aj matematiku a prírodné vedy) na gymnázium v Znojme (1849). Skúšky učiteľskej spôsobilosti vo Viedni však nezložil (1850; 1856) vraj aj pre nedostatok filozofického myslenia, ale aj tak učil (od 1854) veľa rokov prírodopis a fyziku na brnenskej nemeckej reálke. Neskôr (1868) sa stal nástupcom opáta Cyrila Nappa,

ktorý ho prijímal do kláštora. Administratívne a organizačné povinnosti obmedzili pokusy s rastlinami. Zomrel 6. januára 1884 a je pochovaný na Ústrednom cintoríne v Brne.

Nesporný úspech

Nemal som žiadne návody a cesta úskalím botaniky bola pre mňa veľmi ťažká. Aj to konštatoval **Gregor Mendel**. Raz v debate medzi svojimi priateľmi poznamenal: *Môj čas ešte príde.* Je veľmi zaujímavým faktom, že vo vedeckom svete zabudnuté Mendelove objavy nezávisle na ňom spoznali H. de Vries, C. Correns i E. Tschermak a po zoznámení sa s Mendelovým pôvodným článkom citovali jeho výsledky a priznali mu oprávnené zásluhy aj označenie *Mendelove zákony*. Je naozaj pozoruhodné, že amatérsky rehoľník svojou mimoriadnou usilovnosťou a pracovitosťou objavil a štatistickým rozborom mnohých pozorovaní spoznal základné zákony dedičnosti.

Vlastnosti a záujmy

Mendel bol aj nadšeným včelárom i amatérskym meteorológom. Pozoroval aj slnečné škvrny a poruchy zemského magnetizmu (napr. jeho pozorovací denník z roku 1882). Výsledky jeho celoživotnej práce ukázali, že kňaz a prírodovedec **Gregor Mendel** bol nesmierne húževnatý človek. Neuznal hypotézu o vzniku druhov priamym vplyvom vonkajšieho prostredia. Vytušil, že rozhoduje niečo iné. Krížením (hybridizáciou) rastlín odhalil, že jednotlivé znaky organizmu sú utvárané z elementárnych hmotných nositeľov dedičnosti. Stal sa zakladateľom genetickej teórie.

Józef M. BOCHENSKI

(* 30. 8. 1902 – † 8. 2. 1995)

Poľský logik a filozof bol nielen uznávaným historikom logiky a filozofie, stúpencom novotomizmu, fenomenológie a modernej analytickej filozofie, ale aj podnetným dominikánskym rehoľníkom. Študoval vo Freiburgu (1928–31) i v Ríme (1931–34). Do roku 1940 prednášal logiku na *Collegium Angelicum*. Cez 2. svetovú vojnu bol vojenským kaplánom a slúžil s poľskou armádou vo Francúzsku, v Anglicku aj v Taliansku. Logickými úvahami nachádzal inšpiráciu aj pre náboženskú vieru, ponúkal kritické zamyslenia nad relativizmom postmodernity aj strnulosťou časti katolíckej teológie. Stal sa docentom logiky v Ríme (1934) aj profesorom filozofie vo Freiburgu (1946), bol tam aj rektorom (1964–66) a viedol *Ústav pre východnú Európu*. Analyzoval súdobý marxizmus ako ideologickú a sociologickú kombináciu najväčších povier dvoch storočí v závere tisícročia (naznačil, že prírodovedecká metodológia nie je jedinou racionalitou, človek nie je absolútnou mierou všetkých vecí, technický a vedecký pokrok nie je všemocný). Skoro 70 ročný získal diplom leteckého pilota. Našej verejnosti sú známe diela *Cesta k filozofickému mysleniu* alebo *Slovník filozofických povier*.

Z myšlienok

- **Myslieť znamená tvoriť pojmy... Človek je aj tým, kto poznáva ideálne skutočnosti.**
- *Logika je schopnosť myšlienkového pohybu, myšlienkových operácií na veľmi vysokej úrovni abstrakcie... Logika je veľmi užitočným nástrojom analýzy a filozofie o základoch myslenia...*
- *Logika je v zásade popisom predmetov a tým aj popisom sveta. Ak niekto logiku porušuje, postupuje proti všeobecnej štruktúre sveta a premýšľa neracionálne... Každá reč, ktorá nezodpovedá logickým zákonom, je samo so sebou sporná... Okrem logiky je len bľabotanie...*
- *Racionalizmus má dve základné prikázania. Vedieť, o čom sa hovorí, to znamená dokázať povedať, čo má človek na mysli, a po druhé, keď sa niečo tvrdí, vedieť to zdôvodniť... Solidný racionalizmus je to, čo učí logika... Veda je to, čo zostane, ak sa opúšťajú nesprávne hypotézy... Každá poctivá veda prekračuje skúsenosť.*
- *My svet poznávame a netvoríme ho... Fakt je, že niekedy dôjdeme aj k pravde. Ale istotu máme iba zriedka... Aby sme boli šťastní je nevyhnutné konať, pracovať, zápasiť.*
- *Svet nie je jediným axiomatickým systémom... Božie zjavenie nám dáva určité axiomy... Rozpor je základným, veľmi dôležitým činiteľom vedeckého pokroku... Človek je niečím iným ako zvyšok sveta.*
- *Naša európska kultúra má, okrem iného, tri zložky: grécky kult vedy, rímske chápanie spoločnosti, práva i moci a tretia zložka je židovsko-kresťanská, ktorá má tiež existenciálny rozmer.*
- *Ľudia by chceli mať dôkazy namiesto viery... Viera nie je súbor logicky prepojených výrokov... Na vysvetlenie viery je potrebné využívať najlepšiu logiku aká existuje... Pravdy viery sa nedajú dokázať, ale musím vedieť, v čo verím... Ak sa človek nemôže modliť, tak neverí.*
- *Všetci sme platonici, keď sa filozofuje, tak sa ide v stopách Platóna... Pravá filozofia je filozofia analytická... Elementárnou filozofickou zásadou je transformácia toho, čo je všeobecné na konkrétne. Všetko cez jednotlivé, vždy... Pestovanie filozofie bez kontaktu s inými vedami je nedorozumenie... Úlohou filozofie je vychovávať rozumných ľudí.*
- *Nemožno považovať za pravdu každé vyhlásenie, len preto, že je vytlačené alebo uvedené v médiách... Nestarajte sa o to, na čo nemáte vplyv.*
- *Nebezpečenstvo diktátorských režimov je v tom, že sa človek nemôže brániť proti hlupákovi... Všetky európske nacionalizmy sú idiotstvom. Európa je jednou krajinou.*
- **Človek sa díva na dejiny a vidí, aká je malá figúrka.**
- *Bez Boha je ťažké uniknúť záveru, že všetko je vlastne absurdné...*
- *My dominikáni si myslíme, že Bohu sa má slúžiť nielen srdcom, ale aj hlavou.*

Matka Terézia z Kalkaty

Agnes Gonxha **Bojaxhiuová**

(* 27. 8. 1910 – † 5. 9. 1997)

Stala sa symbolom milosrdenstva pre našu dobu. Osemnásťročná vstúpila do reholy loretánskych sestier v Írsku, v roku 1928 prišla do Kalkaty, kde 17 rokov vyučovala na strednej škole. Tridsaťšesťročná spoznala, že je povoláná pomáhať najubohejším z úbohých. Rehoľné rúcho vymenila za biele sári s modrým okrajom a krížikom na ramene. V roku 1949 založila reholu misionárok milosrdenstva.

Albánska misionárka lásky vytvorila domy posledného útočiska a vládnej útechy pre hladných, chorých a umierajúcich. V preľudnenej Kalkate viedla útulky pre malomocných i tuberkulózných, pre nevydaté matky i pre siroty. Rehoľa milosrdných sestier dosiahla pod jej vedením v celom svete viac než 500 sídiel vo vyše 130 krajinách, v ktorých pôsobilo okolo 3000 sestier. V roku 1970 získala **Matka Terézia** Nobelovu cenu mieru. Malá zhrbená žena, slúžka chorých a umierajúcich prejavila najvyššie bohatstvo súcitnej duše. Zrealizovala biblické poslanstvo: *Miluj bližneho svojho ako seba samého*. Oddane, vo viere v Boha a s láskou ku každému, prejavovala starostlivosť v situáciách úplnej beznádeje. **Matka Terézia z Kalkaty** zvýraznila neohraničenosť ľudskej i Božej lásky, stala sa skutočným anjelom z Kalkaty.

Z myšlienok

- *Svetu chýba predovšetkým nežnosť a láskavosť... Ľudstvo umiera na nedostatok lásky a vzájomnej úcty. Nikto nemá na nikoho čas, iba na seba.*
- *Keď sa modlíme, vtedy veríme. Keď veríme, vtedy milujeme. Keď milujeme, vtedy slúžime... Iba tí ľudia, čo sa naučili modliť, vedia, aký je to dar.*
- *Plod ticha je modlitba, plod modlitby je viera, plod viery je láska, plod lásky je služba, plod služby je mier.*
- *Nedopušť, aby ktokoľvek, koho stretneš, nebol po stretnutí s tebou šťastnejší... Keď sa navzájom milujeme, keď si do svojich domovov prinášame pokoj, radosť a prítomnosť Pána, môžeme premôcť všetko zlo sveta.*
- *Ak pracujem a slúžim ľuďom so skutočnou láskou obetavosťou, oni začínajú prirodzene myslieť na Boha... Všetci sme len nástrojmi v Božích rukách.*
- *Najhoršou chorobou nie je malomocenstvo alebo tuberkulóza, ale pocit, že si vás nikto nevšimne, že vás nikto nemá rád, že vás všetci opustili... V Kristovi zisťujeme, že utrpenie môže viesť k väčšej láske a väčšej štedrosti.*
- *Boh stvoril všetkých a každého s tým istým cieľom: milovať a byť milovaný.*
- *Láska obráti toho, koho chce... Láska je ovocie, ktoré dozrieva v každom čase a je na dosah každej ruky... Keď sa budeme milovať, nebude na svete toľko utrpenia.*
- *Nech sa každý z mojich činov stane krásnym darom pre Boha... Najlepším spôsobom, ako ukázať Bohu i ľuďom svoju vďačnosť, je prijímať všetko s radosťou... **Nemôžeme robiť veľké veci, iba malé veci s veľkou láskou.***
- *Svätosť nie je privilegiom vyvolených, ale povinnosťou každého kresťana... Musíte byť svätí tam, kde ste... Skutočná svätosť spočíva v tom, že s úsmevom na perách plníme Božiu vôľu.*
- *Láska začína priamo v našich srdciach. Musíme vedieť, že sme stvorení pre väčšie veci, ako byť iba číslom na svete, nie sme tu pre diplomy a tituly, pre tú či onú prácu. Boli sme stvorení, aby sme milovali a boli milovaní.*

Max PLANCK

(* 23.4.1858 – † 4.10.1947)

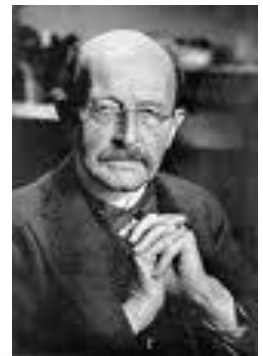

Nemecký fyzik, vyštudoval experimentálnu fyziku a matematiku. Zaoberal sa termodynamikou, optikou i náukou o elektrine. Skúmal súvislosti medzi teplom a mechanickou energiou. Štúdiom základných zákonov termodynamiky a rozborom experimentálnych meraní odvodil (1900) zložitý vzorec pre popis žiarenia, ktoré emitujú žeravé telesá. Závislosť bola funkciou teploty telesa. Zdôvodnenie vzťahu však vyžadovalo prijať predpoklad, že žiarenie je vysielané nespojito po malých dávkach energie – kvantách, ktoré majú rovnakú energiu priamo úmernú kmitočtu vyžarovaného svetla ($E = h\nu$). Konštantu úmernosti nazval elementárnym kvantom účinku a určil ju s obdivuhodnou

presnosťou. Prvý nastolil myšlienku nespojitosti vyžarovania a pohlcovania energie. Zasiahol do diskusie o filozofii prírodných vied. Uznával, že nespoznávame svet priamo, ale zhromažďovaním, porovnávaním a zovšeobecňovaním zmyslových a rozumových skúseností. Po celý život vydržal s presvedčením, že zákony nášho myslenia súhlasia so zákonitosťami, ktoré prijímame z vonkajšieho sveta. Rozumne uvažujúci človek môže tieto zákonitosti vysvetliť racionálnym myslením. Pochopiteľnosť objektívneho sveta je najväčším zázrakom. Získal Nobelovu cenu (1918).

Z myšlienok

- *Vonkajší svet, voči ktorému sme postavení, je čímsi od nás nezávislým, absolútnym. Hľadať zákony, ktoré platia pre toto absolútne, sa mi javilo ako najkrajšie vedecké životné poslanie... Ten, komu je dopriate spolupracovať na budovaní exaktnej vedy, nájde svoje uspokojenie a vnútorné šťastie vo vedomí, že vyskúmal, čo sa vyskúmať dalo, a v tichosti uctieval to, čo sa vyskúmať nedá.*
- *Základom teoretickej fyziky je uznanie existencie reálnych pochodov nezávislých na zmyslových vnemoch. Toto musí zostať v platnosti za každých okolností.*
- *Veda tiež vyžaduje veriaceho ducha. Každý, kto sa seriózne angažoval vo vedeckej práci, konštatuje, že nad vstupom do chrámu vedy je napísané: Musíte mať vieru. Je to vlastnosť, ktorá vedcovi nemôže chýbať.*
- *Hmota vzniká a udržuje sa len silou, ktorá dáva do pohybu časti atómov a robí z nich najdrobnejšiu slnečnú sústavu atómu... duch je základ každej hmoty.*
- *Veda sama o sebe objavuje mravné hodnoty, učí nás predovšetkým pravdivosti a bázni... Človek potrebuje prírodné vedy pre poznanie, ale náboženstvo pre konanie.*
- *Veda i náboženstvo vedú spoločne odveký boj proti skepticizmu, proti dogmatizmu, proti nevere a proti poverám. Spoločné heslo v tomto boji znelo a znie i do budúcnosti: K Bohu.*
- *Nebojím sa nazvať tajomného Stvoriteľa Bohom, tak ako ho nazvali kultúrne národy v predošlých storočiach.*
- *Tak ako náboženstvo i prírodné vedy potrebujú pre svoju činnosť vieru v Boha. Potom je Boh v náboženstve na počiatku, v prírodných vedách zasa na konci myslenia do hĺbky. Pre jedných je Boh základom, pre druhých korunou výstavby každej svetonázorovej úvahy.*

M. Planck

Léon BLOY

(* 12.7.1846 – † 3.11.1917)

Francúzsky katolícky prozaik, esejista, básnik bol po otcovi ateista, po matke hlboko veriaci. Po bolestnej a nedisciplinovanej mladosti, v ktorej stratil vieru, ho osud postupne viedol medzi umeleckou bohémou aj cez spolužitie s tromi ženami, trápenie duševné i hmotné, k hlbokej zbožnosti pred Tajomstvom. S cudzou pomocou pochopil aj symbolickú exegézu Písma. V toku času zjednocoval v sebe prednosti kresťana s prednosťou básnika píšuceho pre spiacich. Prebúdza ich duše aj vlastným krikľavým utrpením. Ani fyzická a mravná opustenosť ho neodviedla od putovania k presvedčeniu, že literárne tvoril len kvôli Bohu. Chcel žiť omnoho viac srdcom než myslením. Používal znaky reči i rozumu ako prejav mystiky. Svojim literárnym dielom (*Zúfalec*, *Biedna žena*, *Krvavý pot*, *Spása skrz Židov*, *V temnotách*, *Pútnik Absolútna*) aj osobným životom naznačil, že náboženskú poslušnosť možno zlúčiť s odvážnym myslením aj so slobodnou hrou umenia a krásy. Veľkolepý žobrák svojím hladom po Absolútne ukázal nádheru viery a Božej slávy. Odovzdával oživujúce myšlienky pre pocit Tajomstva. Šiel cestou nerozumnej poslušnosti podľa čirej Lásky. S pokornou vierou túžil po svätosti. Ostatné už urobila milosť sviatostí. Profesor filozofie Jacques Maritain (1882–1973) o Bloyovi povedal: *Podstatou jeho písania bola snaha vrhať do zrkadla záhad a podobností lúče noci plnej svetla*. Možno obaja patrili k tým, ktorí ponúkajú reálne kresťanské bratstvo.

Z myšlienok

- *Chápem len to, čo vytuším.*
- *Človek má v srdci miesta, o ktorých často nemá ani potuchy. Až vtedy, keď sa zaplnia bolesťou, tak sa dozvie o ich existencii... Vieme, že v každej bolesti sme vždy v susedstve Boha... Bolesť je pomocníčkou tvorby.*
- *Keď človek žiada od Boha utrpenie, má istotu, že bude vždy vypočutý.*
- ***Pravdivé je len to, čo je absolútne.***
- *Pravda musí byť bezpodmienečne v Sláve.*
- *Nádhera štýlu nie je prepych, ale nevyhnutnosť.*
- *Čím väčšmi je žena svätou, tým väčšmi je ženou.*
- *Vlastnosťou umenia je vytvárať bohov.*
- *Až vtedy, keď sa človek veľmi pokorne vzdá hľadania toho, čo mal pod rukou, bez toho, že to vedel, až vtedy nachádza.*
- *Najhoršie nie je robiť zlé, ale nevykonať to, čo sme mohli vykonať dobré.*
- *Stredovek bol nesmiernym chrámom, aký už neuvidíme, pokiaľ sa Boh nevráti na zem, modlitebňa rozsiahla ako Západ, postavená na desiatich storočiach extáze, ktoré pripomínajú desať Prikázaní.*

- ***Dejiny sú ako obrovský liturgický text, v ktorom čiarky i bodky majú rovnakú váhu ako verše alebo celé kapitoly, ale ich význam je hlboko skrytý.***
- ***O tom poviem, že ma miluje, kto je ochotný skrz mňa alebo pre mňa trpieť...***
- ***Žiadny človek o sebe nevie, kým vlastne je.***
- *Nikdy nemôžete vedieť, či tá určitá skutočnosť, ktorá vás ťaží, nie je skrytým princípom našej neskoršej radosti.*
- ***Všetko je len zdanie, všetko je len symbol.***
- ***Smutné je len to, že nie sme svätí.***

František SALESKÝ

(* 21. 8. 1567 – † 28. 12. 1622)

Ako potomok šľachtického rodu odišiel študovať filozofiu a právo do Paríža a prešiel aj krízou viery, na ktorej sa podieľalo Kalvínovo učenie o predurčení. Stal sa právnikom, ale kariéra ho nelákala. Prijal kňazské svätenie (1593), neskôr sa stal (1602) biskupom v Ženeve. Všade kázal, udeľoval sviatosti, navštevoval chorých, podporoval chudobných, kam prišiel šíril pokoj a lásku. Často zdôrazňoval vnútornú snahu o dokonalú lásku k Bohu a k blížnemu, ktorú kládol na prvé miesto. Bol človekom, s ktorým chcel komunikovať každý, kto ho spoznal. Mal veľmi bohatú korešpondenciu, napísal okolo 6000 listov, ktoré sa neskôr stali základom

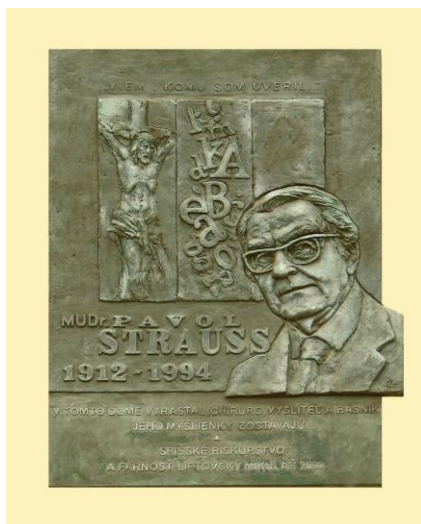
knihy *Filotea*. Aj obyčajný človek sa má snažiť rásť ku svätosti. K druhým môže byť láskavý a ohľaduplný, sám ku sebe prísny. František bol (1877) vyhlásený za učiteľa katolíckej cirkvi. Stal sa patrónom žurnalistov (a možno aj bloggerov).

Z myšlienok

- *Boh dal človeku rozum, aby ho viedol... Žiť podľa ducha značí riadiť myšlienky, slová a skutky nie podľa ľudských kritérií, ale podľa kresťanských právd.*
- *Najväčším dobrom pre človeka je žiť, pracovať a radosť sa len pre Boha... Boh očakáva od nás skôr vernosť v malých veciach, ktoré máme na dosah, ako veľkú túžbu po veciach veľkých, na ktoré sotva budeme mať príležitosť...*
- *Čím opravdivejšie a dokonalejšie budeme dôverovať Bohu, tým zjavnejšie pocítíme jeho prozreteľnosť.*
- **Boh je Bohom radosti. Radosť je teda pravým postojom nábožného človeka.**
- *Veľmi často sa uspokojujeme túžbou byť anjelmi v nebi a pritom zabúdame byť čestnými ľuďmi na zemi... Správajme sa skromne aj keď sme sami. Vždy sme totiž v prítomnosti Boha.*
- *Usilujte sa vždy spájať lásku s pokorou, lebo bez pokory sa neobídu ani ľudia, ktorí sú už dobre zachodení na ceste dokonalosti.*
- *Prv než posúdite svojho blížneho, pomyslite si, že ste na jeho mieste a on na vašom. Uistujem vás, že budete súdiť správne a dobre.*
- *Nasledovať Boha spočíva v tom, že sme k blížnym láskaví, že sme rozhodnutí plniť jeho vôľu, že mu dôverujeme s pokorou a jednoduchosťou a znášame svoje vlastné nedokonalosti... Bohu sa nepáčime pre veľké skutky, ale pre lásku, s akou konáme.*
- *Znášajme trpezlivo, že sme ešte ďaleko od pravej čnosti a dokonalosti, no pritom sa o dokonalosť odvážne usilujme.*
- *Kto má pravú Božiu slobodu, nestráca radosť a pokoj srdca. Smútok vniká tam, kde je naviazanosť na svetské veci... Nech si svet kričí koľko chce, nech kritizuje a šomre na dobro. Vy si to bez znepokojenia vypočujte a v dobrom verne a statočne vytrvajte.*
- *Všetko, čo pomáha pozdvihnúť srdce k Bohu, je modlitbou... Modlitba je výborný prostriedok proti smútku, lebo pozdvihuje dušu k Bohu, ktorý jediný je živou radosťou a útechou... Nič tak neosvecuje rozum a nehýbe vôľu ako modlitba, najmä rozjímavá, keď ju konáme s celým srdcom.*
- **Už to je veľké zlo, že nerobíme nič dobrého... Svätý, ktorý sa nedokáže smiať, nie je žiadny svätý.**

KORENE SÚ VŽDY V HÍBKE.

Život je vždy služba a obeta.

Sme stále v siločiarach ducha.

Medzi všetkým je neviditeľný súvis.

Zúfalstvo je bankrot pokory.

Hádam je bolesť dozretá láska.

Smrť neovplyvní vesmírny čas.

Kto sa vzbúril proti Bohu, vzbúril sa aj proti sebe.

Niet náhod. Všetky stretnutia patria do oblasti milosti.

Odpovede, ku ktorým človek prichádza sú vlastne otázky.

Podstatné znaky človeka sú poznanie, láska a rozhodnutie.

Rozum je kľúč k neznámemu. Neznámo je brána k pravde.

Poéziou vieme zaklopať na dvere tajomna. Ale nie každému bude otvorené.

Každý žije v predzvesti smrti. Všetko, i to najväčšie snaženie, sa končí hrobom.

A tak sa schádzame, lebo sme sa mali zísť. A sme neraz šťastní, že sa to mohlo stať.

My sme len prizma, v ktorej sa rozkladá lúč života. Ale každý má svoje miesto, svoje určenie.

Meditáciou a modlitbou sa čas nezmenšuje, naopak, po nich akoby bolo viac času, v ktorom sa výkony zlepšia, duchovné výtvyry sa skvalitnia.

Absolútne môže vstúpiť do človeka i bránou obavy, úzkosti, priateľstva i choroby, bránou radosti i zúfalstva, vývoj a či náhody.

Hlavným povolaním každého z nás je byť človekom... Zmysel života každého človeka je jeho odtlačok do sféry ducha.

Myslenie nie je prepych, ale jediná životná dôstojnosť. Ak táto planéta zhynie – tak na nedostatok lásky a myslenia.

Dobre, že je svet voči nám strohý, nechápavý, nevďačný a chladný.

Aspoň sa osvedčíme.

Svet je taký rozleptaný žieravinou praktického rozumu, že ho stmelia len nemožní láskavci.

O všetkom možno diskutovať. Všetko možno rozanalyzovať a chcieť dôjsť múdro na jadro veci, na jeho podstatné úzadie. Niekedy sa veci najviac priblížime krátkym, jadrným aforizmom. Múdrosť nie je taká vážna vec, aby nás nevedela pohnúť k úsmevu.

Roztriedenie skutočnosti a jej úplné pochopenie je mimo dosahu nášho pochopenia. Ale všetko je tu, ustavične, i keď sme schopní vidieť, sledovať a pochopiť len nám dostupný úsek života i s jeho zákrutami, ktorý sa dá prijať nielen zmyslami, ale aj cez vnútornú rezonanciu našich duchovných tykadiel. Ved' sme stvorení na obraz Boží.

P. Strauss (30.8.1912–3.6.1994), slovenský lekár a esejist

